

Egy generáció médiahasználati szokásairól

Médiaetnográfiai megközelítések

Workshop a TÁMOP-4.2.3.-12/1/KONV-2012-0016 *Tudománykommunikáció a Z-generációnak* című kutatás *Fiatalok kommunikációjának megismerése* elnevezésű alprojektjéhez kapcsolódóan

Tervezett időpont: 2013. november 7-8/8-9

Tervezett helyszín: Pécs, Zsolnay Kulturális Negyed

A csaknem 100 éves múltra visszatekintő médiakutatás egyik gyakran visszatérő témája a különböző generációk eltérő kommunikációs szokásainak, médiahasználatának vizsgálata. Ezen időszak alatt számos tanulmány foglalkozott olyan témákkal, mint a közvetlen kommunikáció helyzeteinek háttérbe szorulása a közvetített, mediális szituációk javára, a technológiailag új médiumok megjelenése és elterjedése, új használati szokások kialakulása a különböző korosztályokban. Kiemelt figyelmet fordítottak az egyes generációk speciális problémáira – így a médiatartalmakban megjelenő erőszak képeinek hatását a felnövekvő generációkra a „médiaerőszak” fogalmában intézményesült kutatási tradíció újabb és újabb fejezetei tárgyalták.

Manapság a kérdésnek új aktualitást ad az új médiumok megjelenése; az otthon, a munkahely, a nyilvános kommunikáció különböző színtereinek gyors digitalizációja, a közösségi médiumok megállíthatatlannak tűnő fejlődése. A különböző kutatások mintegy 15-20 éve vizsgálják ezt a témát – rengeteg adattal rendelkezünk az új médiumok elterjedésének (diffúziójának) módjáról, az implementálódás folyamatáról, az elosztásban, hozzáférésben fennálló társadalmi egyenlőtlenségekről, a kommunikációs-kulturális normák és szokások átalakulásáról, új típusú közösségek kialakulásáról.

A TÁMOP által támogatott műhelyszeminárium is ehhez a kutatási programhoz kapcsolódik, amikor azt a kérdést járja körül, hogy a mai középiskolások-egyetemisták nemzedéke (amit a szakirodalomban „Z”-generációnak is neveznek) milyen speciális kommunikációs szokásokkal, médiahasználati attitűdökkel rendelkezik. Ennek során szeretnénk egy Magyarországon mindeddig meglehetősen mostohán kezelt kutatási irányzatot, a médiaetnográfiát a vizsgálataink és reflexióink középpontjában állítani. A területtel foglalkozó korábbi kutatások általában a kvantitatív társadalomkutatás módszertanát használták, amely jól használható, összehasonlítható adatsorokat hozott létre az új médiumok elterjedéséről, széleskörű áttekintést kínált a használat általános trendjeiről. Ugyanakkor sok esetben hiányzik a generáció mindennapi életét meghatározó mikrovilágok – intézmények, csoportok, szervezetek – pontosabb elemzése, rejtve maradnak a médiahasználat főbb motivációi éppúgy, mint az egyes médiumokhoz kapcsolódó beállítódások. További fontos kutatási területet jelent a mindennapi kommunikáció helyzeteinek, szituációinak átalakulása, s etnográfiai vizsgálata, illetőleg az új típusú közösségképződés szimbolikus mechanizmusainak értelmezése.

Reményeink szerint a kulturális antropológia módszereit – a terepmunkát, a résztvevő megfigyelést, a sűrű leírást – felhasználó médiakutatás képes arra, hogy ezeket a hiányosságokat pótolja, s tovább árnyalja, pontosítsa a Z-generáció médiumokhoz, kommunikációhoz fűződő viszonyáról rendelkezésünkre álló képet. S azt is reméljük, fontos ismeretekhez jutunk arról, hogy a kulturális antropológia hagyományos módszerei miképpen használhatók fel az új, digitális médiumok, az internet virtuális világában; illetőleg ezek az új kutatási-alkalmazási területek miképpen hatnak vissza az antropológiai megismerés módszertanára.

A műhelyszemináriumon a következő kérdésekre keresünk választ:

- az ifjúsági kultúra vizsgálatának nemzetközi és magyar kutatástörténete;
- új típusú médiahasználati szokások a Z-generációban – a mindennapi élet interakciós helyzeteinek átalakulása;
- hálózatok, közösségek – új típusú közösségképződési formák a Z-generációban;
- generációs, nemi, kulturális különbségek a médiahasználatban;
- az oktatással, tudásközvetítéssel foglalkozó intézmények és a Z-generáció kapcsolata.

Kérjük, tervezett, a témakiíráshoz szorosan kapcsolódó, a felvetett megközelítésekre reflektáló, körülbelül 20 perces előadásának fél-egy oldalas összefoglalóját az alább megadott címre szíveskedjék elektronikus úton elküldeni legkésőbb **2013. október 7-ig**. Kérjük, hogy az összefoglaló az előadó neve és az előadás címe mellett tartalmazza a szerző elérhetőségét is. A műhelytalálkozó végleges programját a beérkezett javaslatokból állítják össze a szervezők. Az előadások szerkesztett változata – reményeink szerint – egy tematikus tanulmánykötetben jelenik meg.

Szijártó Zsolt

Cím:

Maksa Gyula <maksa.gyula@commonline.hu>
Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
Társadalom- és Médiatudományi Intézet
Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék
H-7630 Pécs, Zsolnay Vilmos u. 16. (E25-ös épület)
www.commonline.hu